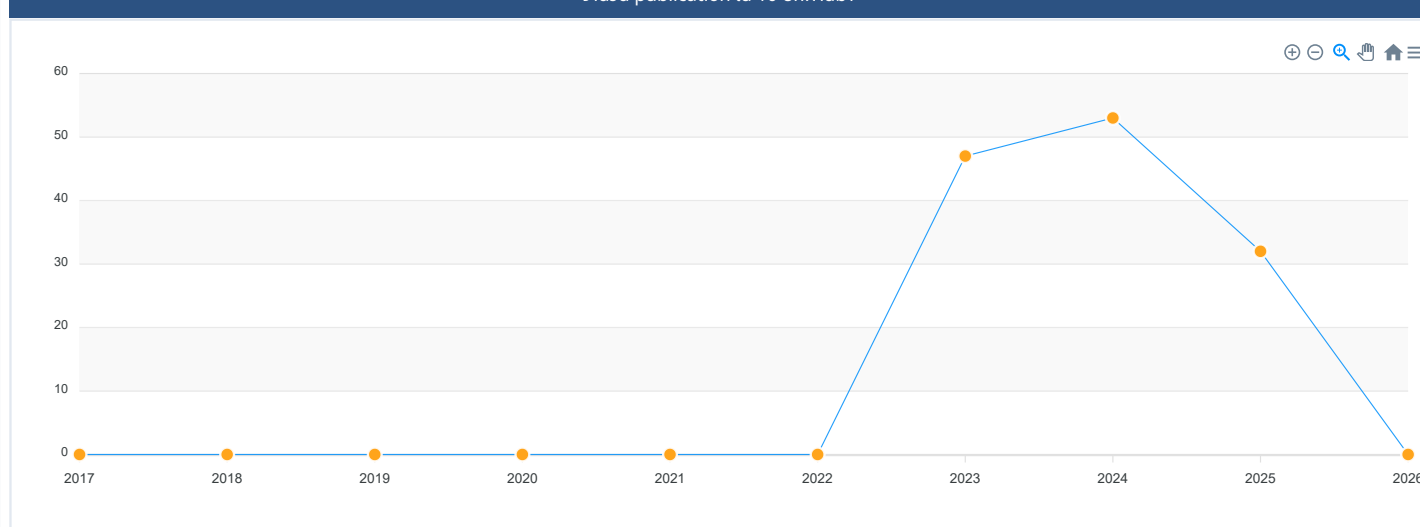

Name (English):	Academic Journal of Curriculum and Instruction Sakon Nakhon Rajabhat University
Name (Local):	วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
Status:	Active (name changed)
Editor-in-Chief:	สศ. ดร.สำราญ คำจัดภัย
Abbreviation (English):	-
Abbreviation (Local):	-
pISSN:	2985-1963
eISSN:	2985-1971
Issues/Year:	3
Address:	สำนักงานสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อาคารบัณฑิตวิทยาลัย ชั้น 3 เลขที่ 680 หมู่ 11 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000
Website:	https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci
Email:	sivaporn@snru.ac.th
Publisher (English):	-
Publisher (Local):	สาขาวิชาการหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
TCI Tier:	2
Top Levels:	Social Sciences
Subject Area:	Arts and Humanities Psychology Social Sciences
Sub-Subject Area:	-
Formerly known as:	Journal of Curriculum and Instruction วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
Note:	- Formerly known as pISSN: 1906-5906, eISSN: 2697-472X - Published Issue in This Journal Name Since Vol.15 No.43 (2023)
TCI Tier History:	Tier 2: From 01 Jan 2025 to 31 Dec 2029
	Tier 2: From 01 Jan 2020 to 31 Dec 2024
	Show More

จำนวน publication ใน 10 ปีที่ผ่านมา

วารสาร

วิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Academic Journal of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University

ปีที่ 17 ฉบับที่ 50 เดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2568

Volume 17 No.50 September-December 2025

Rc̣i

สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ISSN : 2985-1963 (Print)

ISSN : 2985-1971 (Online)

A blue ink signature, likely of the editor or publisher, is written in the bottom right corner of the cover.

วารสารราย 4 เดือน

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Academic Journal of Curriculum and Instruction
Sakon Nakhon Rajabhat University

ปีที่ 17 ฉบับที่ 50 เดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2568

Volume 17 No.50 September-December 2025

ISSN (Print) 2985-1963

ISSN (Online) 2985-1971

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน Academic Journal of Curriculum and Instruction

****วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน เป็นวารสาร
ที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2****

**มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
Sakon Nakhon Rajabhat University**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่บทความทางวิชาการ และงานวิจัยทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของคณาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงผู้สนใจทั่วไป
2. เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สนใจได้เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ งานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์อื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้สู่สังคม

เจ้าของ สำนักงานสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อาคาร 5 ชั้น 3 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000 โทร./Fax. 0-4297-0033
<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci>

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชยคริต ชาญชิตปรีชา อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ อาจารย์ ดร.อุษา ปราบหงษ์

กองบรรณาธิการ

บุคคลภายนอก

ผศ.ดร.สมยศ ชิดมงคล

ผศ.ดร.ประยูร บุญไช้

รศ.ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

ผศ.ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน

ผศ.ดร.พิเชษฐ เทพบำรุง

อาจารย์ ดร.สาวิตรี เถาวโท

อาจารย์ ดร.เอนก นรสาร

บุคคลภายใน

รศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย

อาจารย์ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

รศ.ดร.ธนาวัฒน์ กุลไพบุตร

ผศ.ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

อาจารย์ ดร.ปทุมทริกา น้อยหนาท

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสกลนคร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์

**** บทความทุกเรื่องได้รับการพิจารณาทางวิชาการจากผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)**

ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน

ต้นฉบับ/ศิลปกรรม ศิวารณณ์ เก่งสุวรรณ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม, กันยายน-ธันวาคม)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สกลนครการพิมพ์ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

เผยแพร่ออนไลน์ <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jci>

ผู้ประเมินอิสระ (Peer Review)

รองศาสตราจารย์ ดร.ภักพงศ์ ปวงสุข

รองศาสตราจารย์ ดร.พรณนอร์ อุซุภาพ
รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย
รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสลักษณ์ รัตนพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บุญจันทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ขิดทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญไช้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซ็น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ นพวงศ์ ณ อยุธยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ธงพานิช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันโท ดร.ศิริพนธ์ โพธิ์อาภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิเชษฐ เทพบำรุง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไร จักขตรีมงคล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลีรัตน์ ขจิตเนติธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฟลีนพิศ ธรรมรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศตวรรษ มะละแหม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ กมลรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนันกาญจน์ แสงประสาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณรัตน์ คำแห่งพล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนากร วัฒนवलสกุล
อาจารย์ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ
อาจารย์ ดร.ปทุมทริกา น้อยนนท์
อาจารย์ ดร.พัชรนันท์ ชมภูษ
อาจารย์ ดร.เพ็ญผกา ปัญญา
อาจารย์ ดร.ผกาพรรณ วัฒนนาม
อาจารย์ ดร.อมรรัตน์ พันธงาม
อาจารย์ ดร.วุฒิชัย จงคำนึ่งสีล
อาจารย์ ดร.สาวิตรี เถาว์โท
อาจารย์ ดร.เอนก นรสาร

อาจารย์ ดร.กฤตภาส วงศ์คำ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสกลนคร
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม
มหาวิทยาลัยนครพนม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ดร.ไอลดา คล้ายสำริด

ดร.สุขสมพร อโนไท

ดร.ณรงค์ศักดิ์ พรหมวัง

ดร.ปณณิศา ไชยลือชา

ดร.สกลรัตน์ สวัสดิ์มูล

ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร

ดร.เพชรปาณี อินทรพาณิชย์

ดร.นันทนา ลีลาชัย

ดร.ยอดอนงค์ จอมหงษ์พัฒน์

ดร.จิระพร ราชสิงห์

ดร.พิศมัย ธรรมศิลป์

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ

ดร.โชติกา กุณสิทธิ์

ดร.เวิน รัชต์สนธิ์

ดร.อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์

ดร.อรรณกร ชัยมูล

ดร.อวยพร ออละมาลี

ดร.ปิยวรรณ ศิริสวัสดิ์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

แผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะพานหะเขต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

โรงเรียนบ้านไร่สุขสันต์

โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

โรงเรียนอนุบาลสกลนคร

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี

เขต 4

โรงเรียนอนุบาลสกลนคร

โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส (ราษฎร์บำรุง)

โรงเรียนบ้านนาแก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

โรงเรียนบ้านนาคอ

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

โรงเรียนบ้านโนนกง

วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทความวิจัย

หน้า

ข้อบกพร่องทางวัฒนธรรมปฏิบัติศาสตร์ของนักศึกษาจีนที่ศึกษาภาษาไทย
เป็นภาษาที่สอง: กรณีการศึกษาทฤษฎีการบอกเลิกสัญญาของผู้พูดและผู้ฟัง
ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

วิลาวัลย์ วิษณุเวทิน 157-170

การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวคิดสะเต็มศึกษา
เรื่อง งานและพลังงาน

กัญญารัตน์ สุวรรณไตรย์ และกันยารัตน์ สอนสุภาพ 171-183

การพัฒนาหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอหล่มเก่า
จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

กมลฉัตร กล่อมอิม 184-194

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการจัดการศึกษา
แบบยืดหยุ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
สำหรับนักศึกษาครูตำรวจตระเวนชายแดน คณะครุศาสตร์ สาขาการประถมศึกษา
กฤตวรรณ คำสม, จรินทร์ทิพย์ ประทุมรัตน์, รุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงศ์
และธิดารัตน์ ดาบุตร

..... 195-208

THE DEVELOPMENT OF TEACHING PROFESSION MODEL IN GUIZHOU
QIANNAN ECONOMIC COLLEGE

Shijun Zhang, Patthira Phon-ngam and Lawan Pitchayawat 209-222

การพัฒนาหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Development Soft Power Curriculum to Enhance Cultural Tourism Entrepreneurship Skills of Lomkao Community: A Case Study of Lomkao District, Phetchabun Province for Lower Secondary School Students

กมลฉัตร กล่อมอิม¹

Kamolchart Klomim¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า กรณีศึกษา อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 2) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร Soft Power ที่พัฒนาขึ้น และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรม กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหล่มเก่าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตร Soft Power แบบวัดทักษะการเป็นผู้ประกอบการ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มเดียวเทียบกับเกณฑ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า ในกรณีศึกษา อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สารการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล และ 9) บทบาทบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินความเหมาะสมหลักสูตรพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.13) ผลการศึกษานำร่อง พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
2. นักเรียนมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.40)

คำสำคัญ: หลักสูตร Soft Power ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, Asst. Prof. Dr., Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: กมลฉัตร กล่อมอิม, kamolchart.klo@pcru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 27 ตุลาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 29 ธันวาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 ธันวาคม 2568

ABSTRACT

This research aimed to: 1) develop and validate the quality of a Soft Power curriculum designed to enhance cultural tourism entrepreneurship skills in the Lom Kao community, a case study of Lom Kao District, Phetchabun Province, for lower secondary school students; 2) investigate the outcomes of implementing the developed Soft Power curriculum and 3) examine students' opinions regarding their participation in the learning activities. The target group consisted of 25 lower secondary school students from Lom Kao Pittayakom school under Phetchabun Primary Educational Service Area Office 2, during the second semester of the 2024 academic year. The research instruments included the Soft Power curriculum, a scale assessing cultural tourism entrepreneurship skills, a student opinion questionnaire, and interview forms. Data were analyzed by using mean, standard deviation and one-sample t-test.

The findings revealed that:

1. The Soft Power curriculum for enhancing cultural tourism entrepreneurship skills in A case of the Lom Kao community consisted of nine components: 1) background and significance, 2) principles, 3) objectives, 4) learning content, 5) curriculum structure, 6) guidelines for learning activity management, 7) instructional media and learning resources, 8) measurement and evaluation, and 9) roles of relevant personnel. The curriculum suitability evaluation indicated the highest level of appropriateness ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.13). The pilot study results demonstrated that the curriculum was feasible for practical implementation.
2. Students' cultural tourism entrepreneurship skills were significantly higher than the 80% criterion at the .05 level of significance.
3. Students' opinions toward participation in the activities were at the highest level ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.40).

Keywords: Soft Power curriculum, Cultural Tourism Entrepreneurship Skills

ภูมิหลัง

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้ระบุไว้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม

โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561, หน้า 1) สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ในประเด็นที่ 11 ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตมีเป้าหมาย วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนา
1) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกับผู้อื่น 2) จัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การบ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งทักษะชีวิตที่สามารถอยู่รวม และทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม (มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2566, หน้า 6)

ราชกิจจานุเบกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กำหนดเป้าหมายให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันทั้งโลกสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุขโดยกำหนดตัวชี้วัดที่ 1.4 จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตฐานสมรรถนะเพิ่มเป็นร้อยละ 30 สอดคล้องกลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยการศึกษาระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน โดย 1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดการตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถรวมพลังทำงานเป็นทีม มีการคิดขั้นสูงด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติโดยนำร่องกับสถานศึกษาที่มีความพร้อม และมีมหาวิทยาลัยในพื้นที่สนับสนุนความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ 2) การยกระดับการผลิตและพัฒนาครูทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวางแผนจำนวนความต้องการครูในแต่ละสาขา พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูที่มีการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ พัฒนาระบบการคัดกรองที่สะท้อนสมรรถนะวิชาชีพครู ปรับบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” เป็น “โค้ช” ที่อำนวยความสะดวกโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งสู่การยกระดับครูสู่วิชาชีพขั้นสูงและสอดคล้องกลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 พัฒนาผู้เรียนช่วงวัยการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีสมรรถนะที่จำเป็นและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต

และการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา ในการแก้ปัญหาภาวะการณ์ถดถอยของการเรียนรู้จากการแพร่ระบาดของโควิด-19 เชื่อมโยงโลกของการเรียนและการทำงานตลอดชีวิตด้วยการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจรายบุคคล สร้างและขยายความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนให้เข้มแข็งและส่งเสริมนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยกลไกนวัตกรรมการศึกษาขั้นสูง เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาบุคลากรรองรับการพัฒนาที่เข้าใจบริบทสังคมและชุมชนในท้องถิ่น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566, หน้า 10)

การดำเนินการของ Soft Power เพื่อจัดการเรียนรู้ในลักษณะ Co-people หรือความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน ชุมชน ร่วมมือกัน Soft Power คือ พลังดึงดูดความสนใจในการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้การสร้างความมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางความคิดและการปฏิบัติรวมพลังกันสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ตอบคำถามว่าต้องปรับเปลี่ยนอะไรบ้างเพื่อเตรียมผู้เรียนไปสู่สังคมอนาคต รวมทั้งการต่อยอดความสามารถเดิม (Up skills) ให้สูงขึ้น การเสริมสร้างขีดความสามารถใหม่ (Re skills) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งระบบการประเมินผลต้องเปลี่ยนแปลงส่วนใด อะไรคือนวัตกรรมสร้างสรรค์ที่ต้องทำให้เกิดขึ้นสอดคล้องกับกระทรวงวัฒนธรรมเดิมความรู้ Soft Power ยกระดับวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่สากล เตรียมพร้อมบุคลากรจัดทำโครงการใหญ่ ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ปีงบประมาณ 2568 โดยมุ่งเน้น “ให้วัฒนธรรม สร้างงาน สร้างเงิน สร้างคน” วัฒนธรรมขับเคลื่อนงาน Soft Power กระตุ้นเศรษฐกิจด้วยสินค้าวัฒนธรรม อาหาร ผ้าไทย และภาพยนตร์ สร้างภาพลักษณ์ประเทศที่ร่ำรวยวัฒนธรรม และทรงอิทธิพลของโลก นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวในที่ประชุมสมาชิกวุฒิสภา (สว.) มีสมาชิกวุฒิสภา ได้ตั้งกระทู้ถามความคืบหน้ากระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) เรื่อง นโยบายการส่งเสริมการใช้พลังอำนาจอ่อน (Soft Power) เพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศนั้น ในฐานะผู้กำกับดูแล วธ. ได้มีการชี้แจงต่อที่ประชุม สว. ว่าขณะนี้กระแสพลังอำนาจอ่อน (Soft Power) ของไทยที่เกิดขึ้น

อย่างกว้างขวางไปทั่วโลก เช่น วัฒนธรรมไทย เครื่องแต่งกาย ชุดไทย อาหารไทย ต้มยำกุ้ง มัสมัน ข้าวเหนียวมะม่วง ศิลปะไทย โนราห์ มวยไทย ฯลฯ ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักระดับนานาชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นทางรัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการใช้ Soft Power เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความมั่นคง และการสร้างเกียรติภูมิ ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในเวทีโลก โดยมอบหมายกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ร่วมกำหนดแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัฒนธรรมไทย ผลิตภัณฑ์ด้านวัฒนธรรมไปสู่ตลาดต่างประเทศ การสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจ กระจายรายได้สู่ชุมชนและประเทศชาติ (Nye, & Power, 2004)

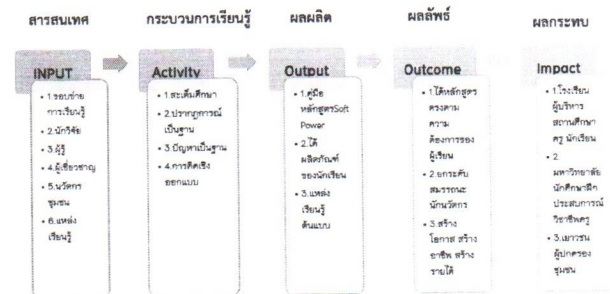
จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาหลักสูตร Soft Power ขึ้นมาใหม่เนื่องจากต้องการออกแบบตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน โดยให้สอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ และตามแนวคิดของ Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อเปรียบเทียบทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่าของนักเรียนที่ได้รับจากการทดลองใช้หลักสูตร เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า :

กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร จำนวน 3 ท่าน
2. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหล่มเก่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 50 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนหล่มเก่าที่เข้าร่วมหลักสูตรเลือกแบบเจาะจง (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานำร่อง ได้แก่ หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอลหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร Soft Power ได้แก่

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำแนกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.3 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร Soft Power

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานำร่องหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรจากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยวางแผนและศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษา งานวิจัยทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการนำไปออกแบบหลักสูตร โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร (อ่ารง บัวศรี, 2542; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554; Tyler, 1949 และ Taba, 1962, pp. 422-425)

ขั้นที่ 2 กำหนดหลักการของหลักสูตร การกำหนดหลักการเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตร รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญที่สอดคล้องกับการใช้แก้ปัญหา ผู้วิจัยจึงกำหนดหลักการของหลักสูตรจากการศึกษา เอกสาร งานวิจัยที่พบด้าน Soft Power การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร Soft Power สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นที่ 3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นการกำหนดเป้าหมายและสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากหลักการ แนวคิด และข้อมูลพื้นฐานที่ได้ทำการวิเคราะห์

ขั้นที่ 4 การออกแบบเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หรือเนื้อหาของหลักสูตรเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยกำหนดสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตร

ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย ซึ่งเป็นไปตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และเป็นไปตามแนวทางการจัดเรียนรู้ตามแนวคิดของ Soft Power ซึ่งจำเป็นต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก และกำหนดแนวทางการใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้เป็นการนำเสนอแนวทางว่าการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนควรเป็นอย่างไร การนำเสนอสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเป็นอย่างไร แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดจากข้อมูลแนวคิด Soft Power เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อการท่องเที่ยววัฒนธรรมหล่มเก่ามีความทันสมัย เหมาะสมตามบริบทพื้นที่และวัยของนักเรียน

ขั้นที่ 5 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล การกำหนดแนวทางและการวัดและประเมินผลเป็นการนำเสนอแนวทางสำหรับใช้ในการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และแนวทางการดำเนินกิจกรรมของหลักสูตร ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลจากข้อมูลแนวคิด Soft Power เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

ขั้นที่ 6 จัดทำหลักสูตร ผู้วิจัยจัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยววัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและเอกสารที่แนะนำแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยววัฒนธรรมหล่มเก่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบ ดังนี้ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) เอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยววัฒนธรรมหล่มเก่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้หลักสูตร มีองค์ประกอบ ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร Soft Power กระบวนการเรียนรู้ บทบาทของครูผู้สอน บทบาทของผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 ตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้หลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เป็นการพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ก่อนที่จะนำไปใช้จริง ในขั้นนี้ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 นำหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยววัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้

มากที่สุด	4.51-5.00 แปลผล หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด
มาก	3.51-4.50 แปลผล หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมมาก
ปานกลาง	2.51-3.50 แปลผล หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมปานกลาง
น้อย	1.51-2.50 แปลผล หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมน้อย
น้อยที่สุด	1.00-1.50 แปลผล หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งเกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไม่เกิน 1.00 และหลังจากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขนำไปศึกษานำร่อง

ระยะที่ 2 การศึกษานำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร ภายหลังจากปรับปรุงหลักสูตรสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้เพื่อศึกษาเบื้องต้นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือสามารถปฏิบัติได้ และมีโอกาสสำเร็จมากน้อยเพียงใด ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคระหว่างการดำเนินการและเพื่อปรับปรุง

หลักสูตรก่อนนำไปใช้จริงโดยจะนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหล่มเก่า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน (1 ห้องเรียน)

ขั้นที่ 8 นำหลักสูตรไปใช้ การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ในการนำหลักสูตรไปใช้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหล่มเก่า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน (1 ห้องเรียน) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดในขั้นตอนที่ 3 ของกระบวนการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยววัฒนธรรมหล่มเก่าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยววัฒนธรรมหล่มเก่าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และ 2) แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ ตามลำดับขั้นตอนที่เหมือนกัน ดังนี้

2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้มีความครอบคลุมและถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ 1) ด้านความเป็นประโยชน์ 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเหมาะสม และ 4) ด้านความถูกต้องของหลักสูตร

2.2 การดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฯ และแบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องและการใช้ภาษา

2.4 ปรับปรุงแก้ไข แบบประเมินความเหมาะสม ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฯ และแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรฯ การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาระเบียบวิธีในการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. กำหนดหัวข้อการสัมภาษณ์โดยมีประเด็น ดังนี้
 - 1) เนื้อหาสาระของหลักสูตรฯ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) สื่อการเรียนรู้
4. สร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง โดยเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด
5. นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง ของเนื้อหาและทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฯ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ติดต่อ ประสานงานกับคณะครุศาสตร์เพื่อทำ การออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจหาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร

1.2 รับหลักสูตรฯ และแบบประเมินความเหมาะสม ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฯ ด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่นัดหมายเพื่อนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานำร่องมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ติดต่อประสานกับทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2.2 ผู้วิจัยประสานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อขอเข้าใช้สถานที่ และเพื่ออำนวยความสะดวก เตรียมความพร้อมของห้องเรียน สื่อทัศนูปกรณ์ และนัดหมายกลุ่มทดลองนำร่อง

2.3 ดำเนินการทดลองนำร่องกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหล่มเก่า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน (1 ห้องเรียนที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง) เป็นเวลา 15 ชั่วโมง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ท้องเที่ยววัฒนธรรมหล่มเก่า

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการทำให้ได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้ 1) องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.14) 2) โครงสร้างหลักสูตร ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.13) 3) กระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.14) 4) บทบาทของครูผู้สอน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.58) 5) บทบาทของผู้เรียนรู้ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.27) 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.22) 7) จุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.44) 8) เนื้อหา ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.29) 9) กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.22) 10) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.29) 11) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.44) ภาพรวม ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.13) มีความเหมาะสมมากที่สุด

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ 1) คำแนะนำเอกสารประกอบหลักสูตร ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมากที่สุด 2) คำแนะนำสำหรับครู ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.58) 3) โครงสร้างหลักสูตร ($\bar{x} = 5.00$, S.D. = 0.00) 4) แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.58) 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.44) ภาพรวม ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.44) 3) ผลการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปทดลองใช้

ผู้วิจัยนำหลักสูตรไปใช้โดยเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด จำนวน 4 หน่วย และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ ไปทดลองนำร่องกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหล่มเก่า อำเภอหล่มเก่า

จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 25 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมเวลา 15 ชั่วโมง ดังนี้

ผลการศึกษาค้นคว้าความเป็นไปได้ พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริง คือ 1) เนื้อหาสาระ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนรู้ ดังรายละเอียดที่สังเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ เนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียนมีประโยชน์และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังข้อความที่นักเรียนเขียนสะท้อนว่า “พวกผมได้เรียนรู้วัฒนธรรมด้านอาหารของพวกเรา เช่น ขนมจีนหล่มเก่า มีที่มาจากไหน มีประโยชน์อะไรบ้าง และนำไปทำอะไรได้บ้าง (นักเรียนคนที่ 1, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาค้นคว้าความเป็นไปได้) “หนูชอบตอนที่ได้เรียนเรื่องการแต่งกายของพวกหนูค่ะ เพราะพวกหนูสามารถอธิบายถึงเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายชิ้นหัวแดงตีนก้นได้ค่ะ” (นักเรียนคนที่ 5, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาค้นคว้าความเป็นไปได้)

ขั้นตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษาอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ

ทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 กับการทดสอบทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่าหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	% of Mean	t	Sig(1-tailed)
หลังเรียน	25	20	16.84	0.98	84.00	4.25*	0.000

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 การทดสอบความรู้หลังเรียนด้วยหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.84 คิดเป็นร้อยละ 84 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยการทดสอบความรู้หลังเรียนด้วยหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 2 แสดงผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วม

กิจกรรมหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.80	0.44	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ (Process)	4.72	0.40	มากที่สุด
3. ด้านผลผลิต (Output)	4.60	0.54	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.71	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่าผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร Soft Power ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.44) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านกระบวนการ (Process) ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.40) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และด้านผลผลิต (Output) ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.54) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า : กรณีศึกษา อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรครบทุกด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สาระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล และ 9) บทบาทบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และในภาพรวมองค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ได้องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญอย่างครบถ้วนจึงสามารถพัฒนาหลักสูตรตามองค์ประกอบต่าง ๆ ได้อย่างดี ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ อารัง บัวศรี (2542, หน้า 204); วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, หน้า 76); Tyler (1974, p. 19);

Taba (1962, pp. 422-425) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ไพรัช สุขเกษม (2567, หน้า 123) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะ การพูดภาษาอังกฤษ สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบ ดังนี้ ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย สารการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและการวัดประเมินผล พร้อมด้วยคู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า ในภาพรวมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.58)

ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไป ทดลองนำร่อง (Pilot Study) ก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จะต้องมีการทดลองนำร่อง (Pilot Study) โดยนำไปใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนห่มเกล้า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน (ห้องเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) เป็นเวลา 15 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ หลังจากการทดลอง นำร่อง (Pilot Study) ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนโดยมี 3 ประเด็น คือ 1) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 2) กิจกรรมการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนรู้เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งผลการศึกษานำร่อง พบว่า หลักสูตร มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ สอดคล้องกับ เนาวรัตน์ มะลิสาเต๊ะ (2563, หน้า 117) ที่ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานยกย่องหลักสูตรนำหลักสูตรไป ทดลองใช้และปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ด้วย กระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรจึงทำให้หลักสูตรมีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้จริง ส่วนการประเมิน หลักสูตรนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หลังการทดลองใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตร Soft Power เพื่อเสริมสร้าง ทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชุมชน ห่มเกล้า : กรณีศึกษา อำเภอห่มเกล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ของชุมชนห่มเกล้า หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด Soft Power ในด้านวัฒนธรรมของห่มเกล้าซึ่งเป็นจังหวัดที่มี

ความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะมาออกแบบหลักสูตร Soft Power และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตร Soft Power สอดคล้องตาม แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับหลักการ ของหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน เต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะอีกทั้งเป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและ ส่งเสริมจิตสำนึกต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ วิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยทุกแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดเรียงเนื้อหาด้วยการเริ่มจาก เนื้อหาที่ง่ายไปสู่เรื่องที่ยากหรือซับซ้อนสอดคล้องกับ Moran, & Lu (2001, pp. 34-47) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนวัฒนธรรม มีเป้าหมายตั้งแต่ระดับความรู้และทักษะวัฒนธรรมเพื่อสร้าง ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในแง่มุมต่าง ๆ หลักสูตร ที่มีความหลากหลายเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และการแต่งกาย (Fashion) ได้ยึดแนวทางดังกล่าวใน การออกแบบเนื้อหาให้เป็นเรื่องใกล้ตัวและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ในที่นี้ คือ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมห่มเกล้าและได้ จัดการเรียนการสอนที่อำนวยความสะดวกความต้องการของผู้เรียนทำให้ ผู้เรียนเห็นความสำคัญของทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาที่ได้ศึกษาผลของ เนื้อหา บทเรียนและกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยต่อการพัฒนา ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติกัญญากรรณ์ การุณประชา (2563, หน้า 206) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม “การเป็นผู้ประกอบการ” ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.50)

3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมกิจกรรม หลักสูตร Soft Power ภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.44) รองลงมา ด้านกระบวนการ (Process) ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.40) อยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านผลผลิต (Output) ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.54) ในระดับมากที่สุด

ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ สะท้อนคิด แลกเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนรวมถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีสื่อที่น่าสนใจ ทันสมัยและหลากหลายเป็นการสร้างความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญธิดา ทุไฟเราะ (2564, หน้า 81) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนตามหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม “การเป็นผู้ประกอบการ” อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.41)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาบริบทเชิงพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ ตรงกับทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน และปรับรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่

เอกสารอ้างอิง

- กิตติคุณฐากรณ์ การุณประชา. (2563). การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม “การเป็นผู้ประกอบการ” ตามแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อึ้ง บัณฑิต. (2542). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: เอราวิณการพิมพ์.
- เนาวรัตน์ มะลิสาเด๊ะ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะวิชาชีพครู ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. ยะลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เพ็ญธิดา ทุไฟเราะ. (2564). การพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพรัช สุขเกษม. (2567). การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. (2566). แผนพัฒนาความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2566-2570. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่ความเป็นพลเมือง. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปรีนท์.

2. ครูผู้สอนควรปรับรูปแบบกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ครูผู้สอนควรนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้เรียน ในบริบทอื่น ๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยและติดตามผลกับผู้เรียนว่าผู้เรียนนำความรู้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ได้จากการทำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง
3. ควรศึกษาข้อมูลสภาพความต้องการของนักเรียน ความต้องการของชุมชนและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ตรงกับบริบทความต้องการของพื้นที่ชุมชน
4. ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการหลากหลายสาระการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานชิ้นเดียวแต่สามารถประเมินผลได้หลายสาระการเรียนรู้

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพฯ:

อาร์ แอนด์ ปรีนท์.

_____. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์ ปรีนท์.

Moran, P. R., & Lu, Z. (2001). *Teaching culture: Perspectives in practice*. Boston: Heinle & Heinle.

Nye, J., & Power, S. (2004). *The means to success in world politics*. New York: Public Affairs.

Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace & World.

Tyler, R. W. (1949). *Basic Principia of Curriculum and Instruction*. Chicago: the University of Chicago press.

Tyler, J. W. (1974). The role of risk in consumer behavior: A comprehensive and operational theory of risk taking in consumer behavior. *Journal of marketing*, 38(2), 54-60.